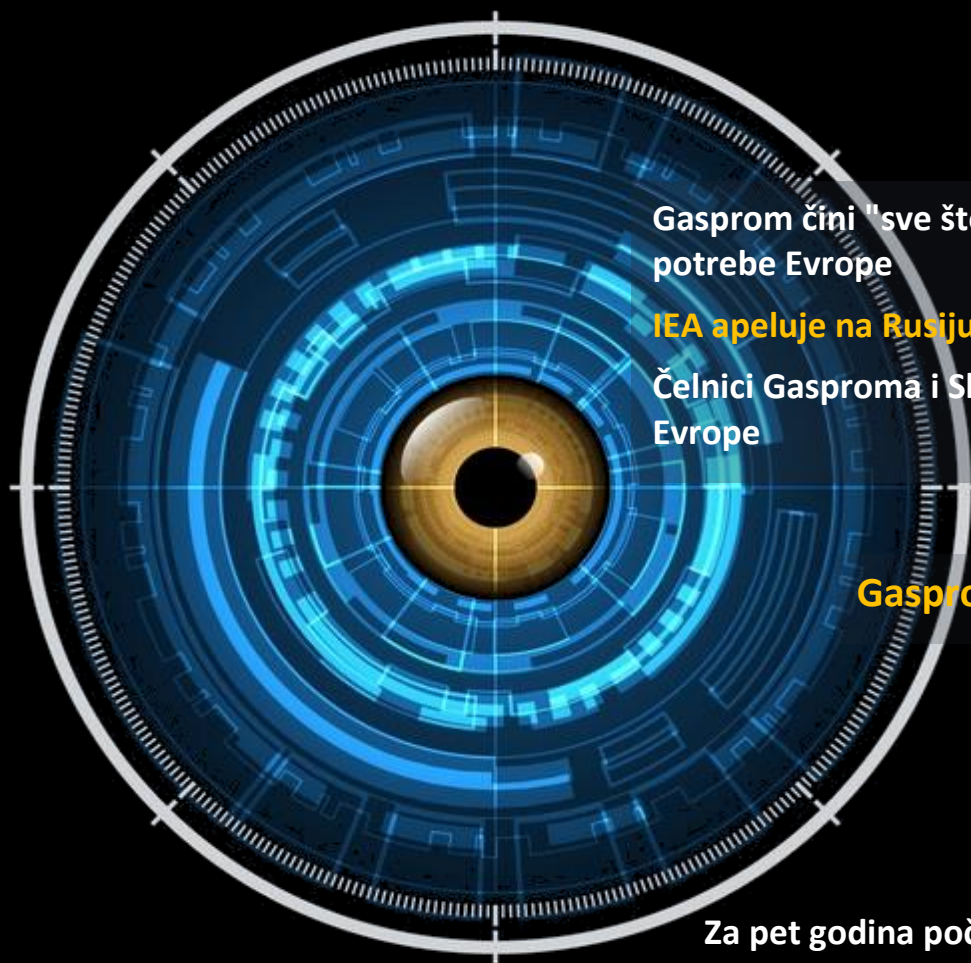

Ponovo pod radarom

Gasprom čini "sve što može" kako bi zadovoljio potrebe Evrope

IEA apeluje na Rusiju da poveća izvoz gasa u Evropu

Čelnici Gasproma i Shella o krizi na gasnom tržištu Evrope

Gasprom njeft se usmerava na gas

Za pet godina počinje pad kineske potrošnje nafte – Sinopec

Rusija dogodine blizu rekordne post-sovjetske proizvodnje nafte

Oilprice.com: Bajden da izvuče pouke prebrze evropske dekarbonizacije

Kongres SAD poziva naftne divove na saslušanje o klimatskoj kampanji

BUDUĆNOST
NA DELU

NAFTA

- Gasprom njeft se usmerava na gas ..... [OVDE](#)
- Za pet godina počinje pad kineske potrošnje nafte – Sinopec ..... [OVDE](#)
- Shell prodao ConocoPhillips-u poslove u Permskom basenu za 9,5 mlrd USD ..... [OVDE](#)
- Shell: Akcionarima 7 mlrd. USD od prodaje poslova u Permskom basenu ..... [OVDE](#)
- Oilprice.com: Bajden da izvuče pouke prebrze evropske dekarbonizacije ..... [OVDE](#)
- Kongres SAD poziva naftne divove na saslušanje o klimatskoj kampanji ..... [OVDE](#)
- EITI: Exxon, Chevron prikrivaju plaćanja nekim vladama ..... [OVDE](#)
- Rusija dogodne blizu rekordne post-sovjetske proizvodnje nafte ..... [OVDE](#)
- Cena nafte od početka godine u kontinuiranom uzlaznom trendu ..... [OVDE](#)
- UNKS: Kretanje cene nafte Brent ..... [OVDE](#)

ENERGETSKA TRANZICIJA

- Elektrifikacija transporta prepoloviće rafinerijske kapacitete do 2050. .... [OVDE](#)
- OECD traži globalni plan za izračunavanje cene CO2 ..... [OVDE](#)
- Rystad: Eksplozivan rast geotermalnog bušenja ..... [OVDE](#)
- Nemački proizvođači automobila tuženi su zbog zanemarivanja zaštite klime ..... [OVDE](#)

GAS

- Vlada Rusije sklona da dozvoli Rosnjeftu izvoz prirodnog gasa ..... [OVDE](#)
- Miler: Evropa će u sezonu ući s manjkom gasa u skladištima ..... [OVDE](#)
- Gasprom čini "sve što može" kako bi zadovoljio potrebe Evrope ..... [OVDE](#)
- IEA apeluje na Rusiju da poveća izvoz gasa u Evropu ..... [OVDE](#)
- Norveška povećava izvoz gasa u Evropu ..... [OVDE](#)
- Čelnici Gasproma i Shella o krizi na gasnom tržištu Evrope..... [OVDE](#)
- Gasprom bukirao skromne tranzitne kapacitete za Evropu ..... [OVDE](#)

REGION

- Vlada Hrvatske neće intervenisati na tržištu goriva ..... [OVDE](#)
- INA se priprema za uvođenje vodonika u transport ..... [OVDE](#)
- Hrvatska: Cene goriva najveći krivac za rast inflacije ..... [OVDE](#)
- UNKS: Cene goriva u regionu 20/SEP/2021. .... [OVDE](#)

NAFTA

Gasprom njeft se usmerava na gas

DUBAI - Gasprom njeft, najbrže rastući ruski naftaš mereno proizvodnjom, najavio je u utorak da planira da usmeri svoje poslovanje na proizvodnju prirodnog gasa kako bi zadovoljio rastuću potražnju i išao u susret energetske tranziciji, piše **Reuters**.

Gasprom njeft se fokusira na gas i kondenzat, koji će činiti 80% njegovog povećanja proizvodnje u narednoj deceniji, rekao je zamenik izvršnog direktora kompanije Vadim Jakovlev na konferenciji SPE ATCE u Dubaiju.

Govoreći na istom skupu, šef odeljenja za strategiju i inovacije Gasprom njefta, Sergej Vakulenko, rekao je da kompanija predviđa da će potražnja za prirodnim gasom ostati "dugo vremena" ispred nas i da je cilj kompanije da gas čini 50% njenog ukupnog output-a, prenosi **Upstream online**.

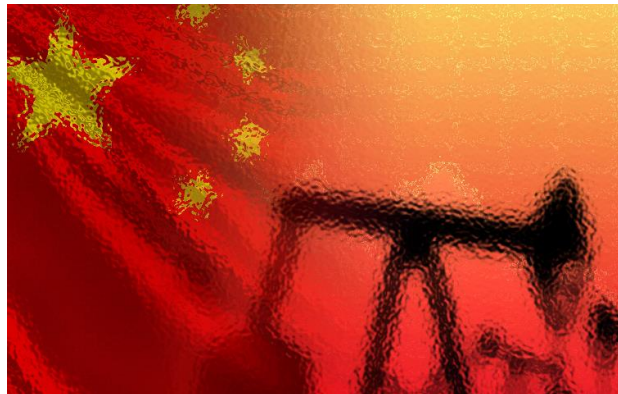
Prema ranijem saopštenju, kompanija je proizvela oko 358 milijardi barela ekvivalenta nafte između januara i juna, pri čemu je gas činio 22% njene proizvodnje.

Kompanija razvija duboka ležišta prirodnog gasa na poljima Harasavej i Bovanenkovo s proizvodnjom od preko 113 miliona kubnih metara dnevno, rekao je Jakovlev i dodao:

"Sa ukupnim jediničnim troškovima proizvodnje na ovim poljima od približno 5 USD po barelu ekvivalenta nafte, menadžment je uveren da će Gasprom njeft ostati konkurentan uz smanjenje ugljeničnog otiska“.

Za pet godina počinje pad kineske potrošnje nafte - Sinopec

PEKING - Kineska potrošnja nafte mogla bi dostići vrhunac za pet godina na dnevnom nivou od oko 16 miliona barela, prognozirao je izvršni direktor Sinopeca, prenosi **Reuters**.

Ma Yongsheng, vršilac dužnosti predsednika državne naftne kompanije, takođe je rekao da će potrošnja gasa dostići vrhunac oko 2040.

Što se tiče nafte, rekao je Ma, dugoročno gledano, ta roba će postati prvenstveno sirovina za hemikalije, a ne za gorivo. Sinopec će ubrzati prelaz s nafte na hemikalije ... i uvećati preradu sirovina s nižim udelom ugljenika", rekao je izvršni direktor na događaju u Pekingu.

Trenutno je Kina najveći svetski uvoznik nafte, sa dnevnim uvozom od preko 10 miliona barela u avgustu. Kao takvi, nivoi potrošnje zemlje glavni su pokretači cena nafte, što je nedavno osetilo globalno tržište kada je Peking najavio da će prodati deo nafte iz svojih strateških rezervi.

Vest o potezu bez presedana protumačena je kao oštra poruka OPEC -u i njenim ne-OPEC saveznicima (OPEC+) zbog njihove strategije zadržavanja visokih cena nafte uprkos nekoliko snažnih cenovno silaznih faktora, poput pada proizvodnje u Sjedinjenim Državama izazvanog udarima poslednja dva uragani i padom potrošnje gasa u Evropi, piše Reuters.

ŽURIŠ? PLATI GORIVO IZ SVOG AUTOMOBILA

PREUZMI APLIKACIJU
DRIVE.GO

100%

SIGURNO
PLAĆANJE

Download on the
App Store

GET IT ON
Google Play

EXPLORE IT ON
AppGallery

Shell prodao ConocoPhillips-u poslove u Permskom basenu za 9,5 mlrd USD

LONDON - Naftni i gasni gigant Royal Dutch Shell postigao je u ponedjeljak dogovor sa američkim konkurentom ConocoPhillips-om o prodaji svoje imovine na najvećem nekonvencionalnom naftnom polju u SAD, Permskom basenu škrljaca. Kompanija je pristala na cenu od 9,5 milijardi dolara u gotovini, javljaju **novinske agencije**.

Prema sporazumu, ConocoPhillips bi kupio otprilike 225.000 neto jutara zemlje, koju je Shell koristio za proizvodnju oko 175.000 barela ekvivalenta nafte dnevno.

Prodaja poslova u Permskom bazenu deo je dugoročne strategije anglo-holandskog majorsa da se odmakne od fosilnih goriva zbog povećanog pritiska investitora i regulatora. U maju je okružni sud u Holandiji naložio kompaniji da smanji neto zagađenje ugljenikom za 45% do 2030.

Sudski nalog naveo je izvršnog direktora kompanije, Bena van Beurdena, da objavi ubrzani plan za smanjenje Shell-ove neto emisije CO2. Shell je, ipak, rekao da će nafta i gas i dalje igrati "kritičnu ulogu" u njegovim kratkoročnim do dugoročnim strategijama, budući da se na alternative izvore energije postepeno prebacuju.

Shell: Akcionarima 7 mlrd. USD od prodaje poslova u Permskom basenu

LONDON - Akcionari kompanije Royal Dutch Shell dobiće neočekivanu isplatu od 7 milijardi dolara nakon što je kompanija obećala da će im dati tri četvrtine prihoda od prodaje permskih naftnih polja iz škrljaca ConocoPhillipsu.

Obećana premija dolazi manje od dva meseca nakon što je Shell povećao svoju dividendu za gotovo 40 posto i započeo otkup deonica u iznosu od 2 milijarde dolara. To je još jedna potvrda da energetske giganti naporno radi na vraćanju poverenja ulagača nakon što je prošle godine, u dubini ponora COVID-19, smanjio isplatu na istorijski najniži nivo.

Od 9,5 milijardi američkih dolara koje će Shell dobiti od prodaje poslova u Permskom basenu, preostalih 2,5 milijarde dolara biće namenjeno smanjenju duga, prenosi **Bloomberg**.

MOĆNO GORIVO ZA MOĆNE PERFORMANSE

EKO RACING 100

IZABERITE NOVI PREMIUM EKO RACING RON 100 BENZIN

EKO Racing 100 gorivo unapređenih performansi, sa 50% više aditiva. Doživite novo vozačko iskustvo. Na svim EKO pumpama!

ekoserbia.com | EkoSerbia

EKO

Coffeehouse culture

Passion

100% biodegradable cups

Julius Meinl

Inspiring poets since 1862.

LUKOIL kartica lojalnosti

Oilprice.com: Bajden da izvuče pouke prebrze evropske energetske tranzicije

NJUJORK - Čini se da Vašington sada udvostručuje predizborno obećanje da će, u cilju zaštite klime, na svaki mogući način suzbiti industriju nafte i prirodnog gasa. Ali taj potez može imati loš efekat, komentariše u ponedeljak portal **Oilprice.com**.

Prošle nedelje, Nadzorni odbor Predstavničkog doma obavestio je direktore najvećih naftnih kompanija koje posluju u SAD da je pokrenuo istragu zbog decenijskog obmanjivanja javnosti i akcionara o posledicama njihovog poslovanja po klimatske promene, kako bi zaštitila ogromne profite. U pismu je takođe pozvano rukovodstvo kompanija da se sledećeg meseca pojavi u Kongresu kako bi svedočili o tom pitanju. Autori pisma potvrdili su portalu da je njihova glavna meta ExxonMobil, najveći američki proizvođač nafte.

To nije sve. Prošle nedelje, grupa naprednih demokrata predstavila je zakon kojim se nastoji zabraniti američkim bankama finansiranje projekata fosilnih goriva za 50% do 2030. i 100% do 2050. Doduše, s obzirom na unutrašnje podele demokrata na energetskom planu, malo je verovatno da će taj predlog ikada postati zakon, piše **Oilprice**.

Portal piše da bi Vašington mogao da izvuče pouke pogrešnih poteza Evrope u forsiranju prebrze dekarbonizacije svoje energetske privrede, koja je pretvara u sve većeg zavisnika od uvoza nafte i gasa.

S obzirom na veličinu američkih rezervi fosilnih goriva, ponavljanje te strategije predstavljalo bi ekonomski autogol, konstatuje portal.

Trenutna situacija u Evropi velika je lekcija kako to ne učiniti kada je u pitanju dekarbonizacija.

Kongres SAD poziva naftne divove na saslušanje o klimatskoj kampanji

VAŠINGTON - Demokrate u američkom Kongresu pozvale su čelnike ExxonMobila i drugih naftnih divova da svedoče na raspravi u Predstavničkom domu o širenju dezinformacija o ulozi fosilnih goriva u izazivanju globalnog zagrevanja, javlja u sredu **AP**.

Nadzorni odbor Predstavničkog doma je zatražio da rukovodioci ExxonMobila, BP-a, Chevrona i Shella svedoče na ročištu 28. oktobra, zajedno s čelnicima Američkog instituta za naftu, vodećom lobističkom grupom u naftnoj industriji.

"Duboko smo zabrinuti što je industrija fosilnih goriva decenijama ubirala ogroman profit, doprinoseći klimatskim promenama koje uništavaju američke zajednice, koštajući poreske obveznike milijarde dolara, razarajući svet prirode", navele su predsednica nadzornog odbora Carolyn Maloney, demokrata iz Njujorka i Ro Khanna, demokratski kongresmen iz Kalifornije u pismu izvršnim direktorima naftnih kompanija.

"Takođe smo zabrinuti da je, kako bi zaštitila taj profit, industrija vodila koordinirane napore na širenju dezinformacija kako bi obmanula javnost i sprečila sprovođenje ključnih mera za rešavanje klimatskih promena", stoji u pismu.

Uporedili su taktiku s onom koje je upotrebila duvanska industrija kako bi se oduprla propisima "dok prodaju proizvode koji ubijaju stotine hiljada Amerikanaca".

„Strategije zataškavanja i ometanja naftne industrije traju decenijama i nastavljaju se i danas“, naveli su Khanna i Maloney. Pet najvećih kompanija za naftu i gas s kojima se javno trguje navodno je potrošilo najmanje milijardu dolara od 2015. do 2018. godine "za proturanje dezinformacija o klimi kroz 'brendiranje i lobiranje", napisali su zakonodavci.

Exxon, Chevron prikrivaju plaćanja nekim vladama

VAŠINGTON - Američki majorski Exxon Mobil i Chevron nisu ispunili osnovni standard transparentnosti koji je postavila Inicijativa za transparentnost ekstraktivne industrije (EITI), globalno telo za borbu protiv korupcije u čijim odborima su članovi kompanija, saopštio je EITI u sredu.

Exxon i Chevron odbili su da javno objave poreze i druga plaćanja vladama u zemljama u kojima posluju, a koje nisu članice EITI-a, saopšteno je iz te grupacije. Norveški EITI, osnovan pre dve decenije, ima oko 55 zemalja članica. Primenjuje dobrovoljne globalne standarde za podsticanje otvorenog i odgovornog upravljanja naftnim, gasnim i mineralnim resursima kako bi se sprečila korupcija u zemljama gde posluju. Zemlje u kojima je Exxon poslovao, a nisu članice EITI-a, uključuju Katar, Pakistan i Indiju, prema web stranici njegove kompanije. Zemlje koje nisu deo EITI-a u kojima je Chevron poslovao su Kina i Angola. Saopštenje EITI takođe naglašava sve veći jaz u upravljanju između naftnih kompanija sa sedištem u SAD-u i onih u Evropi, za koje se smatra da se bolje snalaze u pogledu klime i transparentnosti. Evropske kompanije BP, Shell i Total javno objavljuju svoje poreze i plaćanja zemljama koje nisu deo EITI-a, rekla je grupa, piše **Reuters**.

Rusija dogodne blizu rekordne post-sovjetske proizvodnje nafte

MOSKVA - Rusija očekuje da će se iduće godine njena proizvodnja nafte vratiti blizu post-sovjetskog maksimuma jer OPEC+ ublažava ograničenja proizvodnje.

Ruske kompanije povećale su kombinovanu proizvodnju sirove nafte i kondenzata za 8% na 559,9 miliona tona 2022. godine, i ostaće blizu tog nivoa od 2023. do 2024. godine, prema nacrtu budžeta koje je Ministarstvo finansija dostavilo vladi, a video **Bloomberg**.

Predviđena ruska proizvodnja za sledeću godinu ekvivalentna je prosečnim 11,24 miliona barela dnevno (Mbd), prema **Bloomberg**-ovim procenama. Rusija je proizvela 11,25 Mbd u 2019. godini, što je najviši nivo u postsovjetskoj istoriji.

Organizacija zemalja izvoznica nafte i saveznici, uključujući Rusiju, oživljavaju proizvodnju u mirovanju u dubinama pandemije Covid-19. Svakog meseca grupa OPEC+ će na tržište dodavati 400.000 bd, od čega otprilike četvrtina dolazi iz Rusije. Uvećanje ponude će se nastaviti sve dok se ukupni rezovi OPEC+ ne otklone.

Cena nafte od početka godine u uzlaznom trendu

LONDON - Cene nafte na svetskom tržištu nastavljaju rast treću nedelju zaredom, i kreću se oko najviših nivoa u više od mesec dana. Cena barela na londonskom tržištu dostigla je u petak pre podne, u vreme zaključenja ovog izdanja **NEDELJE** visinu od 77,40 USD/bbl, dok je pre nedelju dana u isto vreme barel severnomorske nafte menjao vlasnika za 75,50 USD. Fjučersi na naftu porasli su od srede, podstaknuti sedmičnim padom zaliha sirove nafte u SAD-u, čak i dok su zalihe benzina skočile naviše..

IEA prognozira oporavak potražnje za naftom u oktobru za 1,6 miliona barela dnevno, kao i nastavak trenda do kraja godine., dok OPEC očekuje rast potrošnje u ovoj godini za čak šest miliona bbl/d. Ranije ove godine neki analitičari su predviđali da bi barel lako mogao dosegnuti i 90 USD do Božića, što sada više nije daleko, piše **Bloomberg**.

OMV MAXX Motion Performance Fuels

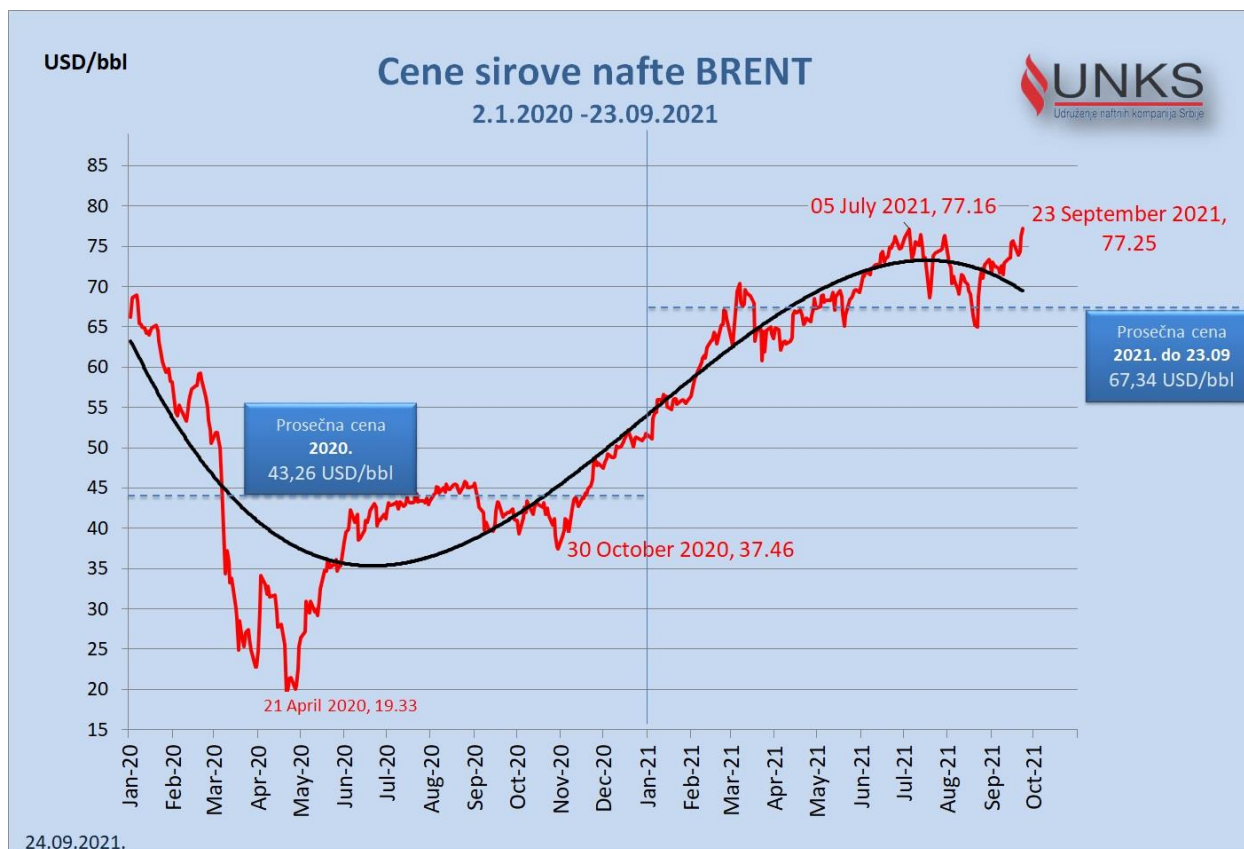
„ZA MENE NAJBOLJE GORIVO“

MILOŠ PAVLOVIĆ
Trostruki šampion sveta u auto sportu

MAŠE NAJBOLJE GORIVO*

- VIŠE PREDENIH KILOMETARA
- ČIST MOTOR
- MAKSIMALNE PERFORMANSE

Energija za bolji život. OMV

HIP

PETROHEMIJA

HIDLEX

HIDTEN

HIDREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

ENERGETSKA TRANZICIJA

Elektrifikacija transporta prepoloviće rafinerijske kapacitete do 2050.

SINGAPUR - Globalno usmeravanje ka elektrifikaciji drumskog transporta moglo bi 2050. prepoloviti potrebu za svetskim kapacitetima za preradu nafte, kaže konsultantska kompanija Rystad Energy.

"U procenu da ćemo se do 2050. godine postići negde vrlo blizu 90% elektrifikacije, ovaj scenario verovatno doveo do smanjenja globalnih rafinerijskih kapaciteta od 50%", rekao je u utorak Mukesh Sahdev, stariji potpredsednik i čelnik za analize downstream sektora u Rystad-u.

Električna vozila će smanjiti globalnu potrošnju benzina i dizela, ali bi potražnja za drugim rafiniranim naftnim proizvodima u vazduhoplovstvu, pomorstvu i petrohemiji mogla ostati velika zbog urbanizacije koja će predstavljati izazov za sektor rafiniranja, rekao je Mukesh, prenosi *Reuters*.

"Kako ćemo zadovoljiti te zahteve sa smanjenjem kapaciteta prerade za 50%? Mislim da je to veliki signal da bismo mogli imati puno manjka u sektorima koji dolaze sa potražnjom", dodao je.

"Ovo će dovesti do značajne racionalizacije proizvodne imovine u celom lancu snabdevanja."

Na primer, jedinice za nadogradnju koje se koriste za proizvodnju benzina i dizela morale bi prilagoditi svoju proizvodnju kako bi proizvodile više petkokska za grafit u baterijama, rekao je on, dodajući da je prerada sirove nafte direktno u petrohemikalije drugi trend.

Ipak, globalna potražnja za naftom mogla bi se kratkoročno povećati. Norveški konsultant očekuje da će povećana potražnja za naftom zbog pandemije COVID-19 podići globalnu preradu sirove nafte na 80,1 milion barela dnevno u drugoj polovini 2021.

OECD traži globalni plan za izračunavanje cene CO2

PARIZ - Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) traži potpuno novi međunarodni plan za izračunavanje troškova ugljenika kako bi se sprečilo izbijanje trgovačkih ratova između nacija sa potpuno različitim polisama osiguranja, prenosi *Financial Times*.

Zemlje članice organizacije sa sedištem u Parizu imaju za cilj postizanje preliminarnih nagodbi među državama o porezima za kompanije koje koriste svoju metodologiju izračunavanja troškova ugljenika, pred početak uvođenja prekogranične EU takse na CO2 (CBAM).

Ta mera izazvala je talas protesta trgovačkih partnera iz EU, a posebno iz ključnog privrednog partnera Evrope, Sjedinjenih država.

Džon Keri (John Kerry), izaslanik za klimatsku politiku američkog predsednika Džoa Bajdena, upozorio je svojevremeno EU {da bi} CBAM trebalo da bude "poslednja opcija" i da će imati "kritične implikacije na odnose i trgovinu". Keri je od tada pomenuo da bi SAD mogle razmotriti istu šemu.

Alternativno, u OECD-u traže metodologiju koja bi za EU uključi implicitne poreze na ugljenik koje koriste druge zemlje koje imaju potpuno različite mere smanjenja emisija CO2.

Kina je, na primer, nedavno pokrenula svoj ograničeni ETS, a američka država Kalifornija upravlja značajnim programom ograničenja emisija CO2 i trgovine emisijama dozvolama

MMF je predložio da se ugljenik po ceni od 75 dolara po toni koristi globalno do 2030. godine

Nemački proizvođači automobila tuženi su zbog zanemarivanja zaštite klime

FRANKFURT - Ekološke organizacije Greenpeace i Environmental Action Germany (DUH) saopštile su u prošli petak da će tužiti nemačke proizvođače automobila BMW, Mercedes-Benz i Volkswagen, kao i naftnu i gasnu kompaniju Wintershall Dea, zbog negativnog uticaja njihovog poslovanja na klimu.

Zahtevi tužilaca uključuju okončanje prodaje nemačkih automobila sa motorima sa unutrašnjim sagorevanjem do 2030. godine - pet godina ranije nego što nameće odluka EU - i zabrana kompaniji Wintershall Dea da razvoja nova naftna i gasna polja najkasnije do 2026. godine, prenosi **DPA**.

Rystad: Eksplozivan rast geotermalnog bušenja

OSLO - Prema Rystad Energy-u, ove godine će biti izbušen najveći broj geotermalnih bušotina u istoriji, jer taj sektor prate talasi obnove interesa, prenosi u utorak **Oilprice.com**.

Norveški energetska konsultant procenjuje da će globalni kapitalni izdaci za geotermalne bušotine ove godine premašiti milijardu dolara, a ukupan broj bušenih geotermalnih bušotina premašiće 200 u 2021. godini.

Tempo geotermalnog bušenja će se ubrzati u narednim godinama, pri čemu Rystad očekuje da će broj bušenja 2025. već dostići 500.

U predstojećoj deceniji trebalo bi očekivati masovno povećanje geotermalnih kapaciteta kojim se zadovoljavaju potrebe urbanog grejanje i vađenje litijuma, sa globalnim kapacitetom od 36 GW do 2030.

INFORMATIKA

Poslovna inteligencija

ZAKAŽITE RAZGOVOR SA NEKIM OD NAŠIH EKSPERATA

GAS

Vlada Rusije sklona da dozvoli Rosnjeftu izvoz prirodnog gasa

MOSKVA - Ruska vlada generalno je spremna da dozvoli Rosnjeftu da "eksperimentalno" izvozi 10 milijardi kubnih metara gasa u Evropu godišnje putem agentskog sporazuma s Gazpromom, objavio je u utorak nacionalni dnevnik *Kommersant*, pozivajući se na nacrt izveštaja koji je potpredsednik vlade Aleksandar Novak uputio predsedniku Rusije. Novak je predložio da se analizira mogućnost izmene Poreskog zakona u pogledu povezivanja poreza na ekstrakciju minerala (MET) na gas koji bi Rosnjeft izvezio po spot cenama u Evropu.

Budući da Gazprom i Rosnjeft imaju dijametralno suprotne stavove po ovom pitanju, konačnu odluku, prema izveštaju, doneće predsednik Vladimir Putin. *Kommersant* je ranije objavio da je izvršni direktor Rosnjefta Igor Sečin predočio Putinu da su cene gasa u Evropi dostigle rekordne nivoe, a trenutni budžetski prihodi od izvoza gasa "ne odražavaju u potpunosti povoljnu situaciju na tržištu". U svetlu ovoga, predložio je da se plati MET na gas koji izvozi Rosnjeft "u skladu sa stvarnom situacijom na tržištu". U tom slučaju stopa MET-a bi mogla biti "oko 5.000 rubalja" po 1.000 m³, u poređenju sa stopom od 1.290 rubalja koju plaća Gazprom.

Omogućavanje Rosnjeftu pristupa izvozu gasa cevovodima iz Rusije, takođe bi rešilo problem potpunog iskorišćavanja kapaciteta gasovoda Severni tok 2 i Opal, koje Gazprom ne može u potpunosti da iskoristi zbog pravila EU Trećeg energetskeg paketa, rekao je Sečin.

Stav Gazproma, koji se citira u izveštaju, direktno se protivi. Gasni gigant rekao je da projekcije za fjučerše gasa za 2022. godinu ukazuju na to da cene verovatno neće ostati visoke, pa nije razumno donositi dugoročne odluke na osnovu kratkoročnih oscilacija tržišnih cena gasa.

Norveška povećava izvoz gasa u Evropu

OSLO - Norveška će dopustiti energetske kompaniji Equinor i njenim partnerima da povećaju izvoz gasa s dva polja na moru u sledećih 12 meseci zbog niskih evropskih zaliha koje su izazvale skok cena.

Equinor, drugi po veličini evropski izvoznik gasa, iza ruskog Gazproma, saopštio je u ponedeljak da je vlada odobrila kombinovano povećanje izvoza za dve milijarde kubnih metara gasa s polja Troll (foto) i Oseberg u 'gasnoj' godini koja počinje 1. oktobra.

To odgovara gotovo dva posto godišnjeg norveškog izvoza gasa gasovodima, piše *Reuters*.

"Verujemo da je odluka donesena pravovremeno jer se Evropa suočava s neuobičajeno tesnim odnosom ponude i potražnje na tržištu prirodnog gasa", poručili su iz norveške državne kompanije.

Cijene gasa u terminskim ugovorima s rokovima isporuke u sledećem mesecu više su nego utrostručene u ovoj godini u holandskom čvorištu na pragu zimske sezone.

Norveška je od 1. oktobra prošle godine u Evropu cevovodima izvezla oko 106 milijardi m³ gasa.

Prema podacima *Refinitiv Eikona*, u prošloj gasnoj godini, koja je završila 30. septembra 2020. godine, izvoz je iznosio 105 mlrd m³ gasa.

Norveška vlada određuje proizvodne kvote za Troll i druga velika polja kako bi osigurala maksimalnu proizvodnju sirove nafte i prirodnog gasa kroz duže vremensko razdoblje, napominje Reuters.

Gasprom čini "sve što može" kako bi zadovoljio potrebe Evrope

MOSKVA - Ruski Gasprom saopštio je 20. septembra da pokušava zadovoljiti dodatnu potražnju gasom u Evropi i da još uvek ispunjava sve svoje obaveze, reagujući na kritike evropskih parlamentaraca da svesno ograničava ponudu kako bi podigao cenu gasa na svom najvećem tržištu.

Referentni ugovor isporuke gasa za dan unapred na holandskom čvorištu TTF premašio je nivo od Eur70/MWh prošle nedelje, prema procenama cena kompanije **S&P Global Platts**.

"Gasprom isporučuje prirodni gas svojim kupcima u potpunosti u skladu s postojećim ugovornim obavezama i čini sve što može da ispuni dodatne zahteve", navodi se u saopštenju dostavljenom agenciji **Platts**.

Kompanija je dodala da je njen izvoz u zemlje u EU, Tursku i Kinu iznosio 138,6 milijardi kubnih metara u prvih osam i po meseci 2021, što je blizu istorijskog nivoa od 141,3 mlrd m³ koji je dostignut u istom periodu 2018.

Gasprom je kritikovan zbog toga što nije rezervisao dodatne kapacitete preko Ukrajine i Belorusije, ali kompanija je rekla da je njen fokus i dalje na ispunjavanju obaveza evropskih kupaca. Prošle nedelje grupa od 43 poslanika u Evropskom parlamentu pozvala je Brisel "da hitno pokrene istragu o mogućim namernim tržišnim manipulacijama od strane Gasproma i potencijalnom kršenju pravila konkurencije EU".

Zvanični portparol Kremļa Dmitrij Peskov 15. septembra je rekao da će rano puštanje u pogon Severnog toka 2 "značajno uravnotežiti cene prirodnog gasa u Evropi, uključujući i na licu mesta".

Gasprom bukirao skromne tranzitne kapacitete za Evropu

MOSKVA - Ruski Gasprom rezervisao je tek oko trećinu tranzitnih kapaciteta gasa koji su ponuđeni za oktobar putem gasovoda Jamal-Evropa, a nije želeo da bukira dodatni tranzit preko Ukrajine u aukcijama za oktobar, javio je u ponedeljak **Interfax**.

Agencija navodi da ova strategija Gasproma najavljuje dodatno povećanje evropskih cena prirodnog gasa.

IEA apeluje na Rusiju da poveća izvoz gasa u Evropu

PARIZ - Međunarodna agencija za energetiku pozvala je u ponedeljak Rusiju da isporučuje više prirodnog gasa u Evropu, rekavši da je energetska kriza prilika za zemlju da pokaže da je "pouzdan snabdevač".

Rusija ispunjava svoje ugovorne obaveze za isporuku gasa u Evropu, ali je njen izvoz na kontinent i dalje ispod nivoa iz 2019., pri globalne pandemije, navodi agencija. Više gasa sa istoka pomoglo bi Evropi da poveća zalihe prije zime, prenosi **Bloomberg**.

СРБИЈАГАС

ПОСВЕЋЕНИ ЧИСТОЈ ЕНЕРГИЈИ

ЈП „Србијас“
Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1004, +381 21 481 2703 / Факс: +381 21 481 1305
www.srbijagas.com

Miler: Evropa će u sezonu ući s manjkom gasa u skladištima

MOSKVA - Evropa neće moći da nadoknadi zaostatak u punjenju podzemnih skladišta gasa pa će u jesensko-zimsku sezonu ući s manjkom u skladištima, izjavio je u prošli petak predsednik uprave Gasproma Aleksej Miler.

Zaostatak ubrizgavanja gasa u evropska podzemna skladišta trenutno iznosi 22,9 milijardi kubnih metara, a "to je vrlo velika količina", rekao je Miler na godišnjoj generalnoj skupštini Međunarodnog poslovnog kongresa u Moskvi.

"Svi stručnjaci u Evropi i Aziji saglasni su da se to zaostajanje ne može nadoknaditi pa će Evropa u jesensko-zimsko razdoblje ući s manjkom u podzemnim skladištima. Pitanje je samo s kojim volumenom", rekao je on.

Čelnici Gasproma i Shella o krizi na gasnom tržištu Evrope

MOSKVA - Predsednik Upravnog odbora Gasproma Aleksej Miler i izvršni direktor Royal Dutch Shell Ben van Beurden razgovarali su o situaciji na evropskom tržištu gasa, kao i o radu projekta Sahalin 2, saopšteno je u sredu iz ruskog proizvođača prirodnog gasa.

(Foto Getty: Sa jednog ranijeg sastanka Van Beurdena i Milera)

"Strane su razmotrile aktuelna pitanja koja se odnose na njihove zajedničke aktivnosti, uključujući projekat Sahalin 2 i napore koje dve kompanije preduzimaju kako bi smanjile svoj ugljenični otisak u celom lancu vrednosti prirodnog gasa. Miler i Van Beurden su posebnu pažnju posvetili situaciji na evropskom tržištu gasa", navodi se u saopštenju, bez ulaženja u detalje.

TASS podseća da se Evropa ove jeseni suočila sa izuzetno niskim rezervama gasa u svojim podzemnim skladištima, što je zajedno s drugim faktorima podiglo cene gasa na rekordno visoke nivoe.

Sahalin-2 radi od 2009. godine i prvi je ruski pogon za proizvodnju utečjenog prirodnog gasa. Prve dve prerađivačke linije omogućuju proizvodnju oko 11,6 miliona tona LNG -a godišnje.

REGION

INA se priprema za uvođenje vodonika

ZAGREB - INA radi na pripremi za uvođenje vodonika u transportni sektor, rekao je Tomo Galić iz hrvatske naftne kompanije pod upravom mađarskog MOL-a, prenosi u četvrtak **tportal.hr**.

'Vidimo vodonik kao priliku, jer će zbog zaštite životne sredine doći svakako do smanjenja potražnje za dizel gorivima, pa gledamo kako da paralelno ponudimo alternativno obnovljivo gorivo, odnosno vodonik', istaknuo je Galić na skupu u Vodicama posvećenom budućnosti ovog goriva.

EU je donela Strategiju za vodonik sa ciljem stvaranja uslova za masovnu primenu vodonika. Strategija predviđa do 2030. investicije za izgradnju 40 GW solarnih i vetroelektrana koje bi proizvodile električnu energiju za te elektrolizatore, kao i investicije u transport, skladištenje i distribuciju vodonika uključujući i punionice za top gorivo, u iznosu od 309 do 447 milijardi evra, navodi tportal.hr.

MOL GORIVA VRHUNSKOG KVALITETA

Otkrijte ponudu našeg proizvodnog portfolija koji obuhvata dizel goriva, motorne benzine i TNGI Zahvaljujući skladišnim kapacitetima u Srbiji, na raspolaganju su vam goriva vrhunskog kvaliteta koja stižu iz rafinerija MOL Grupe.

Vlada Hrvatske neće intervenirati na tržištu goriva

ZAGREB - Male su šanse da će hrvatska država reagovati ako cena benzina sa sadašnjih oko 11,30 kuna za litru eurosupera 95 skoči na, recimo, 13 kuna, odgovoreno je u utorak iz vlade portalu **Net.hr**.

“Vlada Republike Hrvatske može određivati cene derivata samo izuzetno, u slučaju velikih poremećaja na tržištu ili ugroženosti državnih interesa”, rekli su iz Ministarstva privrede.

Na pitanje razmišlja li Vlada o smanjenju nameta koji se plaćaju u ceni goriva odgovorili su:

“Od stupanja na snagu novog Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata krajem februara 2014., cene goriva u Hrvatskoj se formiraju slobodno, na tržišnim principima.

Svaki trgovac može odrediti različite cene za pojedina goriva na bilo kojoj od svojih benzinskih stanica i menjati ih prema potrebi, svakodnevno.”

Prema portalu Cijenegoriva.info cena benzina eurosuper 95 kreće se od 10,92 do 11,30 kuna za litar. Čak 55% cene odnosi se na davanja državi, odnosno akcize i PDV, dok je u ceni eurodizela to 50%.

Hrvatska: Cene goriva najveći krivac za rast inflacije

ZAGREB - Hrvatska je u avgustu zabeležila najvišu stopu inflacije u gotovo deset godina – cene su porasle 3,1 odsto u odnosu na avgust prošle godine, a viša stopa inflacije od 3,3 odsto zabeležena je u aprilu 2013.

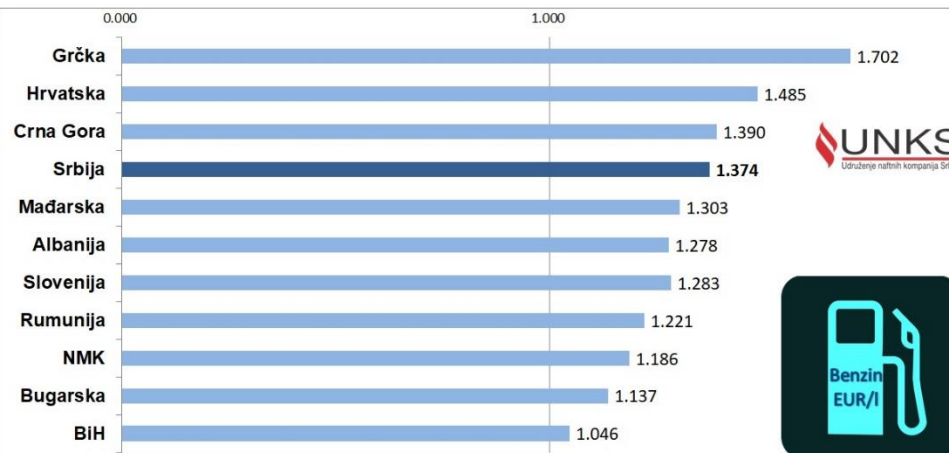
Inflacija je došla u Hrvatsku iz Evrope na talasu sve skupljih cena nafte i goriva, piše **tportal**.

Naime, podaci prema nameni potrošnje pokazuju da su na godišnjem nivou najviše porasle cene prevoza, za 9,9 odsto u odnosu na avgust prošle godine. Vuše cene goriva povukle su i poskupljenje drugih roba i usluga, dodaje portal.

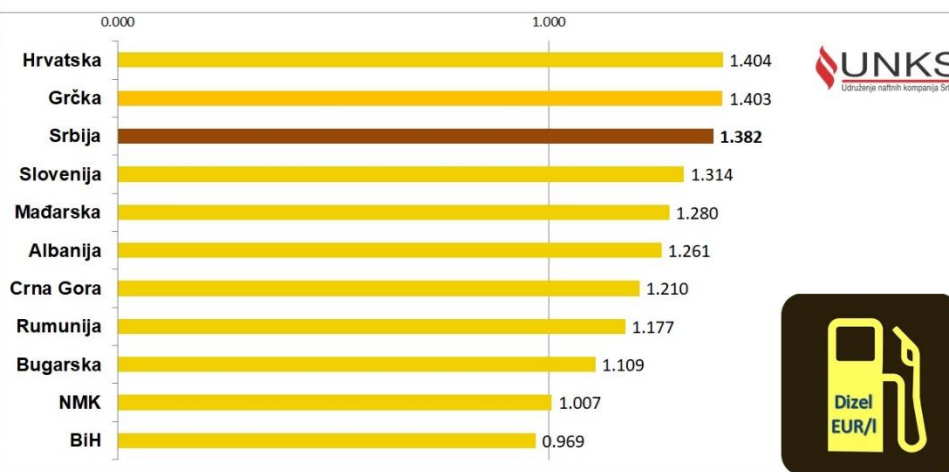

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 20.09.2021. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

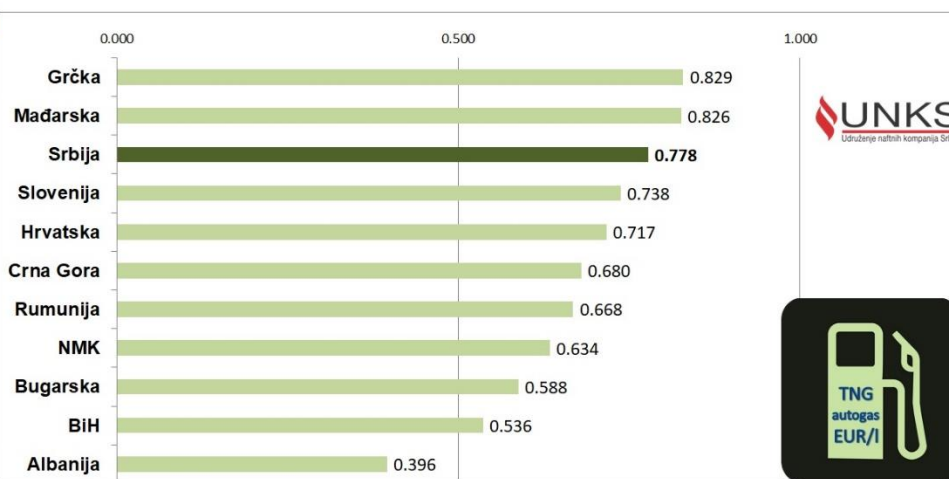
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1.702	+29.98%
Hrvatska	1.485	+13.44%
Crna Gora	1.390	+6.15%
Srbija	1.374	+4.91%
Mađarska	1.303	-0.49%
Albanija	1.278	-2.44%
Slovenija	1.283	-2.03%
Rumunija	1.221	-6.77%
NMK	1.186	-9.44%
Bugarska	1.137	-13.19%
BiH	1.046	-20.12%
Prosečna cena u regionu		1.309

Dizel EN590 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Hrvatska	1.404	+14.25%
Grčka	1.403	+14.18%
Srbija	1.382	+12.49%
Slovenija	1.314	+6.93%
Mađarska	1.280	+4.19%
Albanija	1.261	+2.62%
Crna Gora	1.210	-1.53%
Rumunija	1.177	-4.20%
Bugarska	1.109	-9.76%
NMK	1.007	-18.04%
BiH	0.969	-21.11%
Prosečna cena u regionu		1.229

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
UNKS Udruženje naftnih kompanija Srbije	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	0.829	+23.44%
Mađarska	0.826	+22.99%
Srbija	0.778	+15.83%
Slovenija	0.738	+9.87%
Hrvatska	0.717	+6.69%
Crna Gora	0.680	+1.25%
Rumunija	0.668	-0.58%
NMK	0.634	-5.67%
Bugarska	0.588	-12.50%
BiH	0.536	-20.23%
Albanija	0.396	-41.09%
Prosečna cena u regionu		0.672

Udruženje naftnih kompanija Srbije www.unks.rs
Vladimira Popovića 6, Novi Beograd --- office@unks.rs --- 011 71 21 750

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave